

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Центру наукових досліджень
та викладання іноземних мов НАН України

к.філол.н., доцент

_____ ЖАЛАЙ В.Я.

«27» квітня 2016 р.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

підготовки здобувачів вищої освіти

з галузі знань – гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма 035 «Філологія»

(навчальний план схвалений та рекомендований до впровадження Вченою радою

Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України

протокол № 2 від 27 квітня 2016 року)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до навчального плану

Код та найменування спеціальності 035 ФілологіяРівень вищої освіти третій (освітньо-науковий рівень)Освітня програма 035 ФілологіяФорма навчання деннаЗагальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та строк навчання 45 кредитів ЄКТС, 4 рокиНавчальний план, затверджений Вченою радою 27 квітня 2016 року, протокол №2

Відповідність вимогам стандарту вищої освіти (в разі наявності) _____

Відповідність вимогам професійного стандарту (в разі наявності) _____

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання другий освітній рівень (магістр)

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
Нормативні навчальні дисципліни (цикл загальної підготовки)		
Компетентність у використанні іноземних мов	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • базові поняття та категорії граматики, лексикології та стилістики іноземної мови, зокрема граматичних структур, синтаксичної організації наукового тексту, • широкий діапазон словникового запасу (у т.ч. термінології) науково-академічного та професійного характеру, жанри та основні риторичні фігури й етикетні особливості наукового дискурсу, • структурні, змістові та риторичні риси іншомовних текстів різних жанрів, принципи пошуку головних ідей та ключових слів, • принципи організації та структурування іншомовного наукового писемного тексту - параграфи, заголовки, засоби когезії та когерентності (логічні конектори тощо), • принципи переглядового та глибинного читання фахових і загальнонаукових текстів, 	<p>Іноземна мова професійного спрямування для підготовки аспірантів до рівня С1 (ННД 01, 8 кредитів ЄКТС, семестр 1,2)</p> <p><i>Відповідальний:</i></p> <p>Кафедра іноземних мов Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України</p>

	<p>виявлення головної ідеї тексту та ключових слів,</p> <ul style="list-style-type: none"> •способи пошуку імплікацій та підтексту, •основні принципи та способи й методи усного та письмового перекладу у професійній сфері з іноземної мови на рідну та навпаки, •принципи тлумачення даних, •укладання анотації, написання тез конференцій, підготовка стендових доповідей, наукових статей різних жанрів, доповідей, резюме/CV та супровідних листів, есеїв, подань на грант(и), •основи практичної фонетики іноземних мов для правильної вимови, •принципи глобального та детального аудіювання, •особливості монологічного та діалогічного мовлення (специфіку розпитування та пошуку інформації, відповідей на запитання, контраргументації, коментування тощо, основи публічного виступу (презентації, лекції тощо), етикет усного спілкування відповідною іноземною мовою). <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> •читати фахові та загальнонаукові тексти <ol style="list-style-type: none"> 1) шляхом швидкого перегляду великого масиву інформації іноземною мовою та 2) з метою глибинного розуміння підтексту та імплікацій, <ul style="list-style-type: none"> •шукати і знаходити певну інформацію у тексті і виділяти головні теми та ідеї, 	
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> •розуміти головну ідею тексту, •визначати ключові слова та поняття наукової праці, •структурувати іншомовний писемний текст (параграфи, заголовки, використовуючи засоби когезії та когерентності, як-от: засоби зв'язку (логічні конектори) тощо, •детально розуміти складні тексти науково-академічного характеру, як безпосередньо пов'язані зі сферою науково-дослідницької роботи аспіранта, так і пов'язані з іншими науковими сферами, •розуміти і вирізняти особливості різних жанрів текстів у культурно-мовному контексті, що вивчається (наукова і науково-популярна статті, звіт, рецензія, резюме, анотація, стендова доповідь, опис експериментів і схем, кореспонденція, блог, Інтернет-форум, інструкції тощо), •перекладати з іноземної мови на українську та навпаки з урахуванням особливостей системно-структурної будови обох мов, граматичних і лексичних трансформацій, жанрової та фахової специфіки, •здійснювати усний і письмовий переклад з іноземної мови, використовуючи знання таких методів і способів перекладу як аналоги, перекладацькі трансформації, компенсація втрат, багатозначність слів, псевдо-друзі перекладача, термінологія рідною мовою тощо, •редагувати іншомовні наукові тексти різних жанрів, •трансформувати графічну інформацію у словесну (опис 	
--	---	--

	<p>таблиць, графіків, схем, процесів тощо), тлумачити та порівнювати таблиці, графіки й схеми,</p> <ul style="list-style-type: none"> • ефективно користуватися логічними сполучниками (конекторами), • організовувати текст як послідовність абзаців, • коректно наводити цитати, • правильно укладати бібліографію, • писати резюме/CV і супровідний лист згідно з усталеними правилами, які існують у відповідній країні (країнах) вивчення іноземної мови, • писати іноземною мовою анотації і резюме, • писати іноземною мовою тези конференцій, • створювати стендові доповіді, • продукувати якісні наукові статті різних жанрів у сукупності таких їх складників як огляд літератури, вступ і висновки, матеріал і методи дослідження, експеримент чи польові дослідження, результати дослідження (а також анотацію та подяку як компоненти статті) та грамотно їх оформлювати; • писати іноземною мовою аргументативні есеї, пропозиції/подання на грант(и) з тематики дослідження, • ефективно сприймати інформацію на слух, розуміти у цілому та детально: <p>о розгорнуті монологічні висловлювання носіїв мови, як пов'язаних безпосередньо зі сферою науково-дослідницької</p>	
--	---	--

	<p>роботи аспіранта, так і пов'язаних з іншими сферами науки і суспільного життя,</p> <p>о діалогічне мовлення, включно з вмінням слідувати за дискусією, обміном інформацією, обговоренням процесів, проблем і результатів дослідження тощо,</p> <ul style="list-style-type: none"> •розуміти автентичний матеріал з мовцями, які мають різні акценти, •вести діалог іноземною мовою як на теми загального, так і науково-академічного характеру. При цьому наголос робиться як на вмінні спілкуватися з носіями мови, враховуючи іншу мовленнєву поведінку і культуру, так і вміння отримувати потрібну інформацію у розмові, підсумовувати інформацію, дискутувати, конструктивно критикувати і реагувати на зауваження, висловлювати іншу, відмінну точку зору, аргументувати свою позицію чи бачення предмета дискусії тощо, •висловлювати думки у монологічній формі, •виступати з презентацією перед аудиторією, причому аспірант має усно обґрунтувати вибір теми, контекст проблематики та цілі дослідження, матеріал, методи і напрямки дослідження, очікувані результати тощо, спираючись на візуальний ряд у форматі PowerPoint, •правильно вимовляти слова іноземною мовою та адекватно інтонувати усні висловлювання. 	
<p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу</p>	<p>Знати:</p> <p>основні категорії теоретичної філософії, основні категорії і теорії предметної галузі знання,</p>	<p>Філософія науки і культури (ННД 02, 6 кредитів ЄКТС, семестр 1,2)</p>

	<p>специфіку пізнавального відношення і структуру пізнавальної діяльності.</p> <p>Вміти:</p> <p>визначати основоположні поняття галузі знання, критично осмислювати проблеми галузі знання та проблеми на межі предметних галузей, виокремлювати і характеризувати теоретичний/емпіричний та фундаментальний/прикладний виміри галузі знання.</p>	<p><i>Відповідальний:</i> Центр гуманітарної освіти НАН України (Розпорядження Президії НАН України № 328)</p>
<p>Компетентність у педагогічній діяльності щодо організації та здійснення освітнього процесу, навчання, виховання, розвитку і професійної підготовки студентів до певного виду професійно-орієнтованої діяльності</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> •основні поняття і категорії педагогіки та методики викладання у вищих навчальних закладах; •навчально-методичні комплекси для студентів/аспірантів вищих навчальних закладів; •сучасні підходи до формування у студентів/аспірантів професійної компетентності; •інноваційні освітні технології навчання у вищих навчальних закладах; •форми, види і способи контролю й оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей; •основні організаційні форми реалізації освітнього процесу у вищих навчальних закладах; •основи планування освітнього процесу у вищому навчальному закладі; •основні положення законодавства України в галузі вищої освіти, програмних документів, які стосуються навчання студентів та 	<p>Асистентська педагогічна практика аспірантів (ННД 03, 10 кредитів ЄКТС, семестр 5)</p> <p><i>Відповідальний:</i></p> <p>Науковий керівник аспіранта</p>

	<p>викладання у ВНЗ;</p> <ul style="list-style-type: none"> •завдання і функції науково-педагогічного працівника; •вимоги до підготовки документального супроводу викладання у ВНЗ; •основні принципи, методи, види навчання у ВНЗ. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> •визначати й аналізувати цілі, зміст, принципи, методи і прийоми навчання; •аналізувати, обирати й ефективно використовувати навчально-методичні комплекси для студентів вищих навчальних закладів; •контролювати й оцінювати рівень сформованості всіх складників професійної компетентності; •планувати й реалізовувати різні форми організації освітнього процесу у вищому навчальному закладі; •планувати (проектувати) вивчення навчальних дисциплін; •відбирати, структурувати зміст навчального матеріалу для проведення різних видів навчальних занять; •використовувати знання про індивідуально-вікові особливості молоді при проведенні занять; •застосовувати інноваційні методи, прийоми та засоби навчання і виховання студентів/аспірантів; •підвищувати професійні вміння, вивчати передовий педагогічний досвід. 	
--	---	--

Дисципліни вибору Центру та дисципліни за вільним вибором аспіранта (цикл професійної підготовки)		
Компетентність у писемному англомовному науковому дискурсі	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> •граматичні структури та правила синтаксису, необхідні для продукування текстів іноземною мовою в академічній та професійній сферах, •науково-академічний вокабуляр, •принципи укладання анотацій, стендових доповідей, написання тез конференцій, наукових статей різних жанрів, доповідей, резюме/CV та супровідних листів, есеїв, подань на грант(и), •принципи структурування писемного тексту. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> •писати іноземною мовою резюме/CV і супровідний лист, •писати іноземною мовою анотації і резюме, •адекватно структурувати писемний текст (параграфи, заголовки, засоби зв'язку), •писати тези конференцій, •створювати стендові доповіді, •писати наукові статті різних жанрів, враховуючи їх складники (огляд літератури, вступ і висновки, матеріал і методи дослідження, експеримент, результати дослідження, а також анотацію та подяку як компоненти статті); •писати іноземною мовою аргументативні есеї, пропозиції/подання на грант(и) з тематики дослідження. 	<p>Наукове письмо англійською мовою (ДВЦ 01, 3 кредити ЄКТС, семестр 3)</p> <p><i>Відповідальний:</i></p> <p>Кафедра іноземних мов Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України</p>
Компетентність у проведенні наукових досліджень на рівні	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> •принципи оцінки якості 	<p>Методологія та організація наукових досліджень у філологічних науках (ДВЦ</p>

<p>доктора філософії</p>	<p>друкованих та електронних інформаційних джерел;</p> <ul style="list-style-type: none"> •лінгвальні ознаки псевдонаукового дискурсу; •сучасні кількісні та якісні методи лінгвістичного аналізу мовних феноменів; •основні інформаційно-комунікаційні технології у філологічних дослідженнях та принципи інтелектуального аналізу даних; •загальні вимоги до складання однорівневого бібліографічного опису: використання скорочень, малої та великої літер, приписаної пунктуації, основні відмінності чинного стандарту від радянського ГОСТ 7.1-84; вимоги до складання багаторівневого бібліографічного опису (багатотомних, серіальних видань) та аналітичного бібліографічного опису (статей у журналах, розділів в книгах); особливості складання бібліографічного опису електронних ресурсів різних видів (статті на веб-сайтах, електронні версії книжкових видань, дописи у соціальних мережах, відеоролики з youtube тощо), аудіо-, відеовидань, архівних джерел; специфіку складання бібліографічних описів до наукових статей в журналах, що індексуються міжнародними наукометричними базами даних. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> •оцінювати достовірність і надійність друкованих та електронних джерел наукової інформації; •розпізнавати ознаки псевдонаукового дискурсу; 	<p>02, 3 кредити ЄКТС, семестр 2)</p> <p><i>Відповідальний:</i></p> <p>Кафедра іноземних мов Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України</p>
--------------------------	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> •володіти актуальними методами кількісного та якісного лінгвістичного аналізу та застосовувати їх у власних дослідженнях; •використовувати інформаційно-комунікаційні технології у філологічних дослідженнях (інформаційно-пошуковий тезаурус та інтелектуальний аналіз даних); •складати бібліографічний опис різних видів документів (книжкових та періодичних видань, статей із газет і журналів, електронних ресурсів тощо) відповідно до вимог національного стандарту (ДСТУ ГОСТ 7.1:2006), міжнародного стандарту ISO 690:2010 та основних зарубіжних стилів цитування (MLA style; APA style; Chicago/Turabian style; Harvard style); оформлювати бібліографічні описи різних видів документів відповідно до галузевих міжнародних стилів цитування; використовувати українські та міжнародні автоматизовані системи для складання бібліографічних описів. 	
<p>Компетентність у широкому колі загальнотеоретичних питань, які стосуються насамперед методолого-методичних підходів до вивчення мовних фактів у сучасній лінгвістиці із урахуванням ретроспективи, сучасного стану і перспективи її розвитку</p>	<p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> •адекватно аналізувати теоретичний лінгвістичний текст (у тому числі й англомовний), вилучати основні ідеї, закладені в його зміст автором; •проекувати теоретичні знання в практику свого безпосереднього лінгвістичного аналізу; •на основі отриманої лінгвістичної інформації і з опорою на мовний матеріал продукувати власні ідеї й гіпотези; •розуміти англомовний 	<p>Сучасна лінгвістика у світлі зміни наукових парадигм (англійською мовою) (ДВЦ 03, 3 кредити ЄКТС, семестр 3)</p> <p><i>Відповідальний:</i></p> <p>Кафедра іноземних мов Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України</p>

		лінгвістичний текст підвищеної складності та адекватно його інтерпретувати в усній/писемній формі.	
Компетентність міжкультурній комунікації	у	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • зв'язок мови і культури, поняття лінгвокультурної компетентності як частини культурної компетентності; • поняття лінгвокультурної та дисурсивної спільноти; • розбіжності комунікативної поведінки; • національно специфічні етикет та стратегії ввічливості як складники міжкультурної компетенції; • ознаки невербальної поведінки; • специфіку взаємодії мови і культури в типових комунікативних ситуаціях в усному та писемному дискурсах (у т.ч. науково-академічному); <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • володіти культурно зумовленими нормами вербальної та невербальної поведінки; • застосовувати іноземну мову з урахуванням її соціокультурної варіативності та етикету; • послуговуватися національно специфічними стратегіями ввічливості; • застосовувати лінгвокультурні канони усного та писемного англо-американського науково-академічного дискурсу. 	<p>Лінгвокультурна компетентність особистості (ДВА 01, 3 кредити ЄКТС, семестр 4)</p> <p><i>Відповідальний:</i></p> <p>Кафедра іноземних мов Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України</p>
Компетентність в українському усному та писемному науковому мовленні	в	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • історію становлення українського наукового дискурсу; 	<p>Українська наукова мова (ДВА 02, 3 кредити ЄКТС, семестр 4)</p> <p><i>Відповідальний:</i></p>

	<ul style="list-style-type: none"> •принципи глибинного аналізу тексту; •структурно-композиційні та риторичні особливості різних жанрів наукового дискурсу; •специфіку аргументації наукового дискурсу. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> •аналізувати науковий текст на поверхневому та глибинному рівнях; •створювати власні наукові тексти відповідно до канонів різних жанрів (анотації, тези, статті, презентації, стендові доповіді, рецензії тощо); •ефективно аргументувати положення наукового доробку. 	Кафедра іноземних мов Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України
Здатність до ефективного спілкування із колегами та презентації результатів власних наукових досліджень	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> •основні поняття класичної риторики (етос, пафос, логос, кайрос тощо); •стратегії й тактики комунікації; •риторичні фігури; •засоби аргументації; •засоби когезії, когерентності; •способи структурування усного та писемного дискурсу. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> •ефективно застосовувати релевантні комунікативні стратегії й тактики та риторичні фігури; •використовувати засоби і способи аргументації; •оперувати засобами когезії і когерентності; •готувати ефектні виступи та презентації; •вести персональні медіаресурси (блоги), у т.ч. для позиціонування результатів наукових досліджень в соціальних мережах. 	Класична та неориторика: технології впливу у професійній комунікації (ДВА 03, 3 кредити ЄКТС, семестр 4) <i>Відповідальний:</i> Кафедра іноземних мов Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України
Компетентність у використанні сучасних	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> •компоненти комп'ютера; 	Основи інформаційних технологій (ДВА 04, 3

інформаційних та комунікаційних технологій, комп'ютерних засобів та програм.	<ul style="list-style-type: none"> •основні різновиди операційних систем та пакетів програмних засобів для використання у повсякденній дослідницькій роботі; •мережеві пошукові програми; <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> •налаштовувати операційні системи, •використовувати програмні компоненти, що входять до пакету MS Office; •ефективно використовувати мережеві пошукові програми. 	кредити ЄКТС, семестр 4) <i>Відповідальний:</i> Кафедра іноземних мов Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України
--	---	---

КЕРІВНИК ПРОЕКТНОЇ ГРУПИ,**ГАРАНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ****Заступник директора з наукової роботи,****доктор філологічних наук, професор
ІЛЬЧЕНКО О.М.****ЧЛЕНИ ПРОЕКТНОЇ ГРУПИ:****Директор, кандидат філологічних наук, доцент
ЖАЛАЙ В.Я.****Професор кафедри іноземних мов,****доктор філологічних наук, професор****член-кореспондент НАНУ
ТКАЧЕНКО О.Б.****Доцент кафедри іноземних мов,****кандидат філологічних наук, доцент
МАЛИНОВСЬКА І.В.****Доцент кафедри іноземних мов,****кандидат філологічних наук, доцент****ЧАЙКА Л.В.**

